

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење овог Закона садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије према којем Република Србија уређује и обезбеђује између осталог и „јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката; систем обављања појединих привредних и других делатности; монетарни, банкарски, девизни и царински систем; економске односе са иностранством; систем кредитних односа са иностранством; перески систем”.

II. Разлози за доношење Закона

Законом о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 31/11, 119/12 и 139/14, у даљем тексту: Закон), уређују се плаћања, наплаћивања и преноси између резидената и нерезидената у страним средствима плаћања и у динарима, плаћања, наплаћивања и преноси између резидената у страним средствима плаћања, куповина и продаја средстава плаћања између резидената и нерезидената, као и куповина и продаја страних средстава плаћања између резидената, једностранни преноси средстава плаћања из Републике Србије (у даљем тексту: Република) и у Републику који немају обележја извршења посла између резидената и нерезидената, текући и депозитни рачуни резидената у иностранству и резидената и нерезидената у Републици, као и кредитни послови у Републици у девизама и кредитни послови са иностранством.

Разлози за усвајање Нацрта закона о изменама и допунама Закона о девизном пословању (у даљем тексту: Нацрт закона) садржани су, најпре, у одредбама члана 63. став 3. Закона о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори”, бр. 83/08 и 12/14). Наиме, Законом о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране уређено је да ће Европска заједница и Србија осигурати, након четири године од ступања на снагу овог споразума, слободно кретање капитала које се односи на портфолио инвестиције и финансијске зајмове и кредите с роком доспећа краћим од годину дана.

У смислу претходно наведеног, предложено је, најпре, да резиденти могу слободно улагати у дужничке дугорочне хартије од вредности које издају правна лица која имају седиште у државама чланицама Европске уније, док је слободно кретање капитала по основу портфолио инвестиција уређено **одредбом којом се предлаже потпуна либерализација улагања резидената у краткорочне хартије од вредности издаваоца из Европске уније**, као и улагања нерезидената који имају седиште, односно пребивалиште у државама чланицама Европске уније у краткорочне хартије од вредности у Републици, а сагласно обавезама **преузетим потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране** (у даљем тексту: ССП).

Исто тако, а у вези са обавезом да се обезбеди слободно кретање капитала које се односи на финансијске зајмове и кредите с роком доспећа краћим од годину дана, предложена је одредба којом је прописано да се резиденти – физичка лица и огранци страних правних лица могу краткорочно задуживати код нерезидентног кредитора који има седиште, односно пребивалиште у држави чланици Европске уније. Додатно, Нацртом закона се укида раније прописани услов већинског власништва код одобравања финансијских зајмова нерезидентима и давања средстава обезбеђења по кредитним пословима између два нерезидента, већ се прописује да резидент – правно лице може одобравати финансијске зајмове нерезиденту – дужнику, као и давати јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима са иностранством и по кредитним пословима између нерезидената под условима и на начин који прописује Народна банка Србије, а којим прописом се ови послови могу ограничити ради очувања јавног интереса и/или финансијске стабилности.

Даље, разлози за усвајање Нацрта закона садржани су и у обавези Републике да усагласи своју законску регулативу са новим међународним стандардима у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма (Међународни стандарди у борби против прања новца и финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење –Препоруке ФАТФ) које су донете 2012. године од стране Организације за контролу и спречавање прања новца (у даљем тексту: ФАТФ). Наведени документ представља основ на коме почива рад МАНИВАЛ-а, тела Савета Европе које се бави проценом усаглашености националних система за спречавање прања новца и финансирања тероризма држава чланица Савета Европе са међународним стандардима. Република је у периоду од децембра 2014. до априла 2016. године била предмет петог круга евалуације, од стране Комитета МАНИВАЛ (у даљем тексту: Комитет), у погледу радњи и мера које предузима у циљу борбе против прања новца и финансирања тероризма. У свом Извештају, Комитет је констатовао да нису у потпуности испуњене препоруке ФАТФ-а из 2012. године. Поменути Извештај, између осталог, садржи Препоруке 1. и 26. које се односе на регулисање и надзор над радом финансијског сектора, а којима се предлаже и измена прописа који регулишу пословање субјеката у финансијском сектору у смислу појачаног надзора и забране кривично осуђиваним правним лицима да буду оснивачи и власници друштва која се баве мењачким пословима. Наведене измене су предложене ради испуњења обавезе Републике да усклади своје законодавство са међународним стандардима у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма, те како бисмо доказали конкретне напретке у свакој од кључних области из препорука ФАТФ-а, као и спремност да кроз измену прописа заштити финансијски систем од потенцијалних злоупотреба.

Изменама и допунама у области платног промета са иностранством предложено је да хуманитарне организације могу примати донације из иностранства у хуманитарне сврхе и преко издаваоца електронског новца, као и да сви резиденти могу обављати платни промет са иностранством и преко платне институције и јавног поштанског оператора, док је у области платног промета у девизама у Републици предложен нов основ у случају купопродаје софтвера и других сличних производа на интернету, под условом да се плаћање врши платном

картицом или електронским новцем преко пружаоца платних услуга са седиштем у Републици. Нови, предложени основ за обављање платног промета у Републици у девизама допринеће даљем унапређењу дигиталног и информатичког сектора у Републици, а што је у складу са активностима Владе усмереним ка унапређењу овог сектора у Републици. Према подацима Народне банке Србије, извоз услуга информатичког сектора у 2017. години достигао је вредност од 900 милиона евра, што је за 21,5% више у односу на вредност извоза овог сектора у 2016. години, чиме је настављен позитивни тренд раста у овој индустрији. Предложено решење ће, стога, допринети не само даљем унапређењу домаћег информатичког сектора, већ и смањењу трошкова извоза овог сектора, а тиме и њиховој већој конкурентности на страним тржиштима.

Даље, Нацртом закона се врши и усклађивање са правилима облигационог права у том смислу што се код преноса дуговања по пословима реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима, кредитним пословима са иностранством и по пословима наплате, односно плаћања и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме резидент дугује, односно од кога потражује по текућем или капиталном послу, уводи обавеза преносиоца да прибави сагласност повериоца из основног посла за пренос дуговања.

Исто тако, Нацртом закона је проширен број случајева у којима резидент – правно лице може прибавити гаранцију и јемство од нерезидента и на послове увоза робе и услуга, као и по послу извођења инвестиционих радова нерезидента у Републици из разлога пружања могућности резидентима да се додатно обезбеде у пословању са иностранством, уз пратећи позитиван ефекат по платно-билансну позицију Републике.

Нацртом закона је предвиђена и могућност да министар надлежан за послове финансија одобри кориснику јавних средстава да обављање појединих послова платног промета са иностранством врше преко издаваоца електронског новца или платне институције, ако то захтева специфичност послова тих корисника, као што је то био случај с донацијама које су примане као помоћ поплавленим подручјима у Републици у 2014. години.

Најзад, Нацртом закона је предложено да Народна банка Србије од 1. јануара 2019. године преузме надлежности Пореске управе за обављање послова издавања и одузимања овлашћења за обављање мењачких послова, послова издавања сертификата за обављање мењачких послова и контроле мењачких послова, као и других послова који су, према Закону о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15, 15/16 и 108/16), у надлежности Министарства финансија – Пореске управе (у даљем тексту: Пореска управа), део запослених у Пореској управи који су на дан 31. децембра 2018. године обављали послове у вези са издавањем и одузимањем овлашћења за обављање мењачких послова и послове контроле девизног пословања резидената и нерезидената и мењачких послова, као и оперативну документацију, предмете, опрему и средства за рад која су служила за обављање тих послова. Наведени пренос надлежности предложен је из разлога унапређења ефикасности контроле мењачког пословања и девизног пословања, с обзиром на фактичку

повезаност између пружања платних услуга и обављања мењачких послова у пракси, те потребу постојања обједињеног надзора.

Имајући у виду све наведено, а посебно да је ССП-ом, који је ступио на снагу 1. септембра 2013. године, Република преузела обавезу да, након четири године од ступања на снагу овог споразума, осигура слободно кретање капитала које се односи на портфолио инвестиције и финансијске зајмове и кредите с роком доспећа краћим од годину дана, као и обавезу Републике да усклади своје законодавство са међународним стандардима у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма у складу са препорукама ФАТФ-а, израђен је Нацрт закона и предложено је његово усвајање.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења у Закону

Чланом 1. Нацрта закона мења се члан 7. став 2. Закона на тај начин што се код преноса дуговања по пословима реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима, уводи обавеза преносиоца да прибави сагласност повериоца из основног посла за пренос дуговања.

Чланом 2. мења се члан 13. став 2. Закона на начин који омогућава резидентима улагање у хартије од вредности које издаје сама Европска унија, а не само државе чланице Европске уније, као и у хартије од вредности чији су издаваоци правна лица са седиштем у државама чланицама Европске уније. Улагање резидената у хартије од вредности правних лица са седиштем у Европској унији је, сходно важећој Одлуци о утврђивању степена ризика издаваоца дужничких дугорочних хартија од вредности у које резиденти могу да улажу у иностранству („Сл. гласник РС”, број 85/11), донетој на основу члана 13. Закона, могуће, али само под условом да те хартије имају прописани минимални дугорочни кредитни рејтинг. Предложеном изменом би се у самом закону, а не у подзаконском акту, прописало да резиденти могу слободно да улажу у дужничке дугорочне хартије од вредности које издају правна лица са седиштем у државама чланицама Европске уније, чиме би се извршило уједначавање одредби о краткорочном и дугорочном портфолио улагању резидената. Сагласно томе, извршила би се и измена наведеног подзаконског акта, тако што би се прописао минимални кредитни рејтинг дужничких дугорочних хартија од вредности чији су издаваоци правна лица са седиштем у државама чланицама OECD-а. Најзад, предложено је да се новим ставом 5. истог члана Закона јасно пропише да банке могу слободно улагати у власничке хартије од вредности и у дужничке дугорочне хартије од вредности, што су банке и до сада могле да обављају, али на основу Одлуке о утврђивању степена ризика издаваоца дужничких дугорочних хартија од вредности у које резиденти могу да улажу у иностранству.

Чланом 3. Нацрта закона мења се члан 15. Закона и обезбеђује слободно кретање капитала по основу портфолио инвестиција одредбом којом је прописано да резиденти – правна лица, предузетници и физичка лица слободно улажу у стране краткорочне хартије од вредности које издаје Европска унија, државе чланице Европске уније, међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције у којима учествују државе чланице Европске уније, као и

правна лица која имају седиште у тим државама. Поред тога, предложеним изменама члана 15. Закона предвиђено је да банке могу без ограничења да улажу у краткорочне хартије од вредности које издају Европска унија, државе чланице Европске уније и ОЕСД, као и међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције у којима учествују државе чланице Европске уније и ОЕСД, као и правна лица која имају седиште у тим државама. Исто тако, изменом овог члана Закона би се омогућило да нерезиденти из држава чланица Европске уније слободно улажу у краткорочне хартије од вредности у Републици, у складу са законом којим се регулише тржиште капитала, што је такође у контексту извршавања обавеза које је Република преузела потписивањем ССП–а.

Чланом 4. Нацрта закона мења се члан 18. став 1. Закона прописивањем да се кредитни послови из члана 2. тачка (21) ст. 2. и 3, став 4. алинеје прва и трећа и став 5. Закона закључују не више само, сходно досадашњем решењу, у писменој форми, већ и у електронској форми, односно на трајном носачу података који омогућава чување и репродуковање изворних података у неизмењеном облику. Остале измене члана 18. Закона извршене су ради испуњења обавезе слободног кретања капитала које се односи на финансијске зајмове и кредите с роком доспећа краћим од годину дана из члана 63. став 3. ССП–а, а посебно у погледу могућности да се резиденти – физичка лица и огранци страних правних лица могу краткорочно задуживати код нерезидентног кредитора који има седиште, односно пребивалиште у држави чланици Европске уније.

Чланом 5. Нацрта закона мења се члан 20. став 2. Закона на тај начин што се код преноса дуговања по кредитним пословима са иностранством уводи обавеза преносиоца да прибави сагласност повериоца из основног посла за пренос дуговања.

Чланом 6. Нацрта закона мења се члан 23. Закона у смислу даље либерализације капиталних послова прописивањем да резидент – правно лице може одобравати финансијске зајмове нерезиденту – дужнику, као и давати јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима са иностранством и по кредитним пословима између нерезидената, под условима и на начин који може прописати Народна банка Србије. Обављање послова из овог члана Закона може се ограничити прописом Народне банке Србије ради очувања јавног интереса и/или финансијске стабилности, за поједине случајеве на основу оцене оправданости тих ограничења у тим случајевима (начело појединачне процене), водећи рачуна о остваривању циљева због којих су прописана (начело таргетираности) и о сразмерности ограничења.

Чланом 7. Нацрта закона мења се члан 26. став 6. Закона тако што се број случајева у којима резидент – правно лице може прибавити гаранцију и јемство од нерезидента проширује и на послове увоза робе и услуга, као и по послу извођења инвестиционих радова нерезидента у Републици.

Чланом 8. Нацрта закона предложена је измена члана 32. ст. 2. и 3. Закона, сходно чему хуманитарне организације могу примати донације из иностранства у хуманитарне сврхе и преко издаваоца електронског новца, као и да сви резиденти, а не само резиденти – физичка лица што је било досадашње решење, могу обављати платни промет са иностранством и преко платне институције и јавног поштанског оператора.

Чланом 9. Нацрта закона мења се члан 33. став 3. Закона тако што се по пословима наплате, односно плаћања и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме резидент дугује, односно од кога потражује по текућем или капиталном послу, уводи обавеза преносиоца да прибави сагласност повериоца из основног посла за пренос дуговања.

Чланом 10. Нацрта закона се у члану 34. став 2. Закона прописује нов основ за обављање плаћања, наплаћивања и преноса у Републици и у девизама ради пружања подстицаја информатичкој индустрији у електронској трговини, и то по основу купопродаје софтвера и других дигиталних производа на интернету који се испоручују искључиво путем телекомуникационих, дигиталних или информационо-технолошких уређаја, под условом да се плаћање врши коришћењем платне картице или електронског новца преко пружаоца платних услуга са седиштем у Републици. Додатно, извршено је правно-техничко прецизирање у ставу 7. овог члана Закона.

Чланом 11. Нацрта закона предложена је измена члана 36. став 2. Закона сходно којој министар надлежан за послове финансија може одобрити кориснику јавних средстава не само отварање девизног рачуна код овлашћене банке за плаћања која не могу да се изврше преко Народне банке Србије, што је могућност која је већ предвиђена Законом, већ и да обављање појединих послова платног промета са иностранством врше преко издаваоца електронског новца или платне институције, ако то захтева специфичност послова тих корисника.

Чланом 12. Нацрта закона предложена је измена члана 38. став 2. Закона ради усклађивања ове одредбе са достигнутим степеном развоја домаћег девизног тржишта и његовим функционисањем.

Чл. 13.–19. Нацрта закона предложене су измене одредаба чл. 39. и 39а, члана 44. став 2, чл. 46. и 55, члана 57. став 1. Закона, као и брисање члана 56. Закона, а којима се уређују питања обављања послова издавања и одузимања овлашћења за обављање мењачких послова, послова издавања сертификата за обављање мењачких послова и послова контроле мењачких послова и девизног пословања резидената и нерезидената, имајући у виду да су поменути послови, према Закону о пореском поступку и пореској администрацији, у надлежности Пореске управе, док се овим нацртом предлаже пренос надлежности у обављању истих са Пореске управе на Народну банку Србије.

Чл. 20.–23. Нацрта закона мењају се казнене одредбе у смислу њиховог усклађивања са изменама материјалних одредаба Закона.

Чланом 24. Нацрта закона прописује се да Народна банка Србије од 1. јануара 2019. године преузима надлежности Пореске управе за обављање послова издавања и одузимања овлашћења за обављање мењачких послова, послова издавања сертификата за обављање мењачких послова и контроле мењачких послова и девизног пословања резидената и нерезидената, као и других послова који су, према Закону о пореском поступку и пореској администрацији, у надлежности Пореске управе, део запослених у Пореској управи који су на дан 31. децембра 2018. године обављали послове у вези са издавањем и одузимањем овлашћења за обављање мењачких послова и послове контроле девизног пословања резидената и нерезидената и мењачких послова, као и оперативну документацију, предмете, опрему и средства за рад која су служила за обављање тих послова, као и остала питања у вези с поменутиим.

Чланом 25. Нацрта закона уређено је доношење прописа за извршење овог закона, односно примена подзаконских аката. Прописи из чл. 13. и 16. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона. До почетка примене нових прописа примењиваће се прописи донети на основу Закона, осим оних одредаба које су у супротности са одредбама овог закона.

Чланом 26. Нацрта закона прописано је да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Одлука о условима под којима и начину на који банке могу куповати стране краткорочне хартије од вредности на страном и домаћем тржишту („Службени гласник РС”, број 16/2007), као и да даном почетка примене прописа из члана 13. Нацрта закона престаје да важи Правилник о поступку и условима за стицање сертификата за обављање мењачких послова, јединственом програму обуке за обављање мењачких послова и условима које морају да испуњавају предавачи који врше обуку („Службени гласник РС”, бр. 7/12 и 102/12).

Чланом 27. Нацрта закона уређује се ступање на снагу и почетак примене овог закона.

IV. Процена финансијских средстава потребних за спровођење Закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се, у складу са одредбом члана 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), ради испуњења међународних обавеза и усклађивања прописа Републике са прописима Европске уније.

Наиме, Нацртом закона се врши усклађивање са Споразумом о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, којим је уређено да ће Република, након четири године од ступања на снагу овог споразума, који је ступио на снагу 1. септембра 2013. године, осигурати слободно кретање капитала које се односи на портфолио инвестиције и финансијске зајмове и кредите с роком доспећа краћим од годину дана (члан 63. став 3).

Поред тога, Нацртом закона су предложене измене ради испуњења обавезе Републике да усклади своје законодавство са међународним стандардима у области спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма, те како бисмо доказали конкретне напретке у свакој од кључних области из препорука ФАТФ-а из 2012. године, као и спремност Републике да кроз измену прописа заштити финансијски систем од потенцијалних злоупотреба.

Имајући у виду наведено стекли су се услови за доношење овог закона по хитном поступку.

VII. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ДЕВИЗНОМ ПОСЛОВАЊУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 7.

Банке, односно резиденти, осим резидената – физичких лица, и нерезиденти могу преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената, који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима.

~~Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања, уз обавезу преносиоца да дужника, односно повериоца из основног посла обавести о извршеном преносу.~~

ПОСЛОВИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ СЕ ВРШИТИ САМО НА ОСНОВУ УГОВОРА ЗАКЉУЧЕНОГ ИЗМЕЂУ ПРЕНОСИОЦА И ПРИМАОЦА ПОТРАЖИВАЊА И ДУГОВАЊА, УЗ ОБАВЕЗУ ПРЕНОСИОЦА ДА ДУЖНИКА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ОБАВЕСТИ О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА, ОДНОСНО ОБАВЕЗУ ПРЕНОСИОЦА ДА ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА.

Уговор из става 2. овог члана нарочито садржи идентификационе податке о уговорним странама, податке о основу по ком су настала потраживања и дуговања која су предмет преноса, укључујући и податке о дужнику, односно повериоцу, као и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет преноса.

Потраживања и дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације могу се преносити, односно платити или наплатити само на основу уговора, сагласности или изјава закључених између свих учесника у послу, уз претходно прибављену сагласност Владе, осим потраживања и дуговања резидента – правног лица које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.

Члан 13.

Резиденти – правна лица, предузетници и физичка лица могу вршити плаћање и наплату ради куповине и продаје у иностранству власничких хартија од вредности које нису директне инвестиције.

~~Резиденти из става 1. овог члана могу вршити плаћање и наплату ради куповине и продаје дужничких дугорочних хартија од вредности које издају државе чланице Европске уније, ОЕСД, међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе.~~

РЕЗИДЕНТИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ ВРШИТИ ПЛАЋАЊЕ И НАПЛАТУ РАДИ КУПОВИНЕ И ПРОДАЈЕ ДУЖНИЧКИХ ДУГОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ЧИЈИ СУ ИЗДАВАОЦИ ЕВРОПСКА УНИЈА, ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ОЕСД, МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И РАЗВОЈНЕ БАНКЕ ИЛИ ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ЧИЈИ СУ ОСНИВАЧИ СТРАНЕ ДРЖАВЕ, КАО И ОНИХ ЧИЈИ

СУ ИЗДАВАОЦИ ПРАВНА ЛИЦА КОЈА ИМАЈУ СЕДИШТЕ У ДРЖАВАМА ЧЛАНИЦАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.

Резиденти из става 1. овог члана могу вршити плаћање и наплату ради куповине и продаје и других дужничких дугорочних хартија од вредности у иностранству чији степен ризика (рејтинг) и земљу издаваоца прописује Народна банка Србије.

Резиденти могу вршити плаћање и наплату ради куповине и продаје домаћих хартија од вредности које гласе на страну валуту, а издају се у иностранству.

БАНКЕ МОГУ СЛОБОДНО ВРШИТИ ПЛАЋАЊЕ И НАПЛАТУ ПО ОСНОВУ КУПОВИНЕ И ПРОДАЈЕ ВЛАСНИЧКИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ КАО И ДУЖНИЧКИХ ДУГОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ.

Народна банка Србије прописује ~~уелове~~, рокове и начин извештавања о пословима из овог члана.

Члан 15.

~~Плаћање и наплату ради куповине и продаје страних краткорочних хартија од вредности на страном и домаћем тржишту врши Народна банка Србије, а банке — под условима и на начин који прописује Народна банка Србије.~~

~~Резиденти, осим резидената из става 1. овог члана, не могу вршити плаћања ради куповине страних краткорочних хартија од вредности.~~

~~Нерезиденти не могу вршити плаћања ради куповине краткорочних хартија од вредности у Републици.~~

РЕЗИДЕНТИ - ПРАВНА ЛИЦА, ПРЕДУЗЕТНИЦИ И ФИЗИЧКА ЛИЦА МОГУ ВРШИТИ ПЛАЋАЊЕ И НАПЛАТУ РАДИ КУПОВИНЕ И ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ЧИЈИ СУ ИЗДАВАОЦИ ЕВРОПСКА УНИЈА, ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И РАЗВОЈНЕ БАНКЕ ИЛИ ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ У КОЈИМА УЧЕСТВУЈУ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, КАО И ОНИХ ЧИЈИ СУ ИЗДАВАОЦИ ПРАВНА ЛИЦА КОЈА ИМАЈУ СЕДИШТЕ У ТИМ ДРЖАВАМА.

БАНКЕ МОГУ СЛОБОДНО ВРШИТИ ПЛАЋАЊЕ И НАПЛАТУ ПО ОСНОВУ КУПОВИНЕ И ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ ЧИЈИ СУ ИЗДАВАОЦИ ЕВРОПСКА УНИЈА, ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ОЕСД, МЕЂУНАРОДНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И РАЗВОЈНЕ БАНКЕ ИЛИ ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ У КОЈИМА УЧЕСТВУЈУ ДРЖАВЕ ЧЛАНИЦЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ОЕСД, КАО И ОНИХ ЧИЈИ СУ ИЗДАВАОЦИ ПРАВНА ЛИЦА КОЈА ИМАЈУ СЕДИШТЕ У ТИМ ДРЖАВАМА.

НЕРЕЗИДЕНТИ КОЈИ ИМАЈУ СЕДИШТЕ ОДНОСНО ПРЕБИВАЛИШТЕ У ДРЖАВАМА ЧЛАНИЦАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ МОГУ ВРШИТИ ПЛАЋАЊЕ И НАПЛАТУ РАДИ КУПОВИНЕ И ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ПРОПИСУЈЕ РОКОВЕ И НАЧИН ИЗВЕШТАВАЊА О ПОСЛОВИМА ИЗ ОВОГ ЧЛАНА.

Члан 18.

~~Кредитни послови из члана 2. тачка (21) ст. 2. и 3, став 4. алинеје прва и трећа, и став 5. овог закона закључују се у писменом облику.~~

КРЕДИТНИ ПОСЛОВИ ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА (21) СТ. 2. И 3, СТАВ 4. АЛИНЕЈЕ ПРВА И ТРЕЋА И СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА ЗАКЉУЧУЈУ СЕ У ПИСМЕНОЈ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ, ОДНОСНО НА ТРАЈНОМ НОСАЧУ ПОДАТАКА КОЈИ ОМОГУЋАВА ЧУВАЊЕ И РЕПРОДУКОВАЊЕ ИЗВОРНИХ ПОДАТАКА У НЕИЗМЕЊЕНОМ ОБЛИКУ.

Кредите и зајмове у динарима из члана 2. тачка (21) став 6. овог закона банци, резиденту – правном лицу и предузетнику могу одобравати само међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе, и то под условима и на начин који пропише Народна банка Србије. Кредите у динарима нерезидентима могу одобравати само банке, и то под условима и на начин који пропише Народна банка Србије.

~~Банка може закључивати кредитне послове са иностранством из члана 2. тачка (21) овог закона у своје име и за свој рачун, у своје име и за туђ рачун и у туђе име и за туђ рачун. Банка може, у складу са прописима о банкама и овим законом, давати банкарске гаранције, авале и друге облике јемства у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства и прибављати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима, а гаранције, авале и друге облике јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству може давати под условом да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате.~~

БАНКА МОЖЕ ЗАКЉУЧИВАТИ КРЕДИТНЕ ПОСЛОВЕ СА ИНОСТРАНСТВОМ ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА (21) ОВОГ ЗАКОНА У СВОЈЕ ИМЕ И ЗА СВОЈ РАЧУН, У СВОЈЕ ИМЕ И ЗА ТУЂ РАЧУН И У ТУЂЕ ИМЕ И ЗА ТУЂ РАЧУН. ПРИ ОБАВЉАЊУ КРЕДИТНИХ ПОСЛОВА СА ИНОСТРАНСТВОМ БАНКА ЈЕ **ДУЖНА** ДА ОД НЕРЕЗИДЕНТА ПРИБАВИ ИНСТРУМЕНТЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА НАПЛАТЕ. БАНКА МОЖЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О БАНКАМА И ОВИМ ЗАКОНОМ ДАВАТИ БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ, АВАЛЕ И ДРУГЕ ОБЛИКЕ ЈЕМСТВА У КОРИСТ НЕРЕЗИДЕНТА - КРЕДИТОРА ПО КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ, КАО И ПО КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА ИЗМЕЂУ НЕРЕЗИДЕНАТА ПОД УСЛОВОМ ДА УГОВОРИ И ОД НЕРЕЗИДЕНТА ПРИБАВИ ИНСТРУМЕНТЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА НАПЛАТЕ. БАНКА МОЖЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О БАНКАМА И ОВИМ ЗАКОНОМ ПРИБАВЉАТИ ГАРАНЦИЈЕ, ЈЕМСТВА И ДРУГА СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ОД НЕРЕЗИДЕНАТА ПО КРЕДИТИМА КОЈЕ ОДОБРАВА НЕРЕЗИДЕНТИМА.

Банка може учествовати у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора одобрава нерезиденту под условом да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате, а под условима из члана 21. овог закона у таквом кредиту или зајму који се одобрава резиденту.

Банка може купити потраживање од нерезидента – учесника у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора

одобрава дужнику, под условима из става 4. овог члана, као и продати нерезиденту своје потраживање по овом основу.

Банка може учествовати у синдицираном комерцијалном кредиту или зајму који се одобрава резиденту или нерезиденту за финансирање одложеног плаћања и плаћања унапред по спољнотрговинском промету робе и услуга, куповати потраживање од нерезидента – учесника у таквом синдицираном кредиту и продавати нерезиденту своје потраживање по овом основу.

~~Резидент правно лице може узимати кредите и зајмове из иностранства и одобравати нерезидентима комерцијалне зајмове у своје име и за свој рачун и у своје име и за туђ рачун, док финансијске зајмове може нерезидентима одобрити у своје име и за свој рачун у складу са чланом 23. овог закона. Резидент – правно лице може давати јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства и прибављати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима, а јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству може давати у складу са чланом 23. овог закона.~~

РЕЗИДЕНТ – ПРАВНО ЛИЦЕ МОЖЕ УЗИМАТИ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ ИЗ ИНОСТРАНСТВА И ОДОБРАВАТИ НЕРЕЗИДЕНТИМА КОМЕРЦИЈАЛНЕ ЗАЈМОВЕ У СВОЈЕ ИМЕ И ЗА СВОЈ РАЧУН И У СВОЈЕ ИМЕ И ЗА ТУЂ РАЧУН, ДОК ФИНАНСИЈСКЕ ЗАЈМОВЕ МОЖЕ НЕРЕЗИДЕНТИМА ОДОБРИТИ У СВОЈЕ ИМЕ И ЗА СВОЈ РАЧУН У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 23. ОВОГ ЗАКОНА. РЕЗИДЕНТ – ПРАВНО ЛИЦЕ МОЖЕ ПРИБАВЉАТИ ГАРАНЦИЈЕ, ЈЕМСТВА И ДРУГА СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ОД НЕРЕЗИДЕНАТА ПО ЗАЈМОВИМА КОЈЕ ОДОБРАВА НЕРЕЗИДЕНТИМА, А ЈЕМСТВА И ДРУГА СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА У КОРИСТ НЕРЕЗИДЕНТА – КРЕДИТОРА ПО КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ И КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА ИЗМЕЂУ НЕРЕЗИДЕНАТА МОЖЕ ДАВАТИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 23. ОВОГ ЗАКОНА.

Резидент – правно лице које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза, може обављати кредитне послове са иностранством и преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања по тим пословима, у складу са тим посебним законом.

Резидент – предузетник може у своје име и за свој рачун узимати кредите и зајмове из иностранства, давати јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, одобравати нерезиденту комерцијалне зајмове и прибављати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидената по кредитима које одобрава нерезидентима.

Банка, резидент – правно лице, предузетник и физичко лице могу закључивати друге послове који имају обележја кредитних послова са иностранством из члана 2. тачка (21) став 4. алинеја четврта овог закона у складу са прописом Народне банке Србије донетим на основу члана 24. овог закона.

Резидент – физичко лице може из иностранства узимати кредите и зајмове са роком отплате дужим од годину дана, који се користе уплатом средстава кредита

на рачун тог резидента код банке, док такве кредите и зајмове резидент – огранак страног правног лица може узимати од нерезидента – оснивача.

РЕЗИДЕНТ – ФИЗИЧКО ЛИЦЕ МОЖЕ ОД НЕРЕЗИДЕНТА СА СЕДИШТЕМ ОДНОСНО ПРЕБИВАЛИШТЕМ У ДРЖАВИ ЧЛАНИЦИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ УЗИМАТИ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ И СА РОКОМ ОТПЛАТЕ КРАЋИМ ОД ГОДИНУ ДАНА, КОЈИ СЕ КОРИСТЕ УПЛАТОМ СРЕДСТАВА КРЕДИТА НА РАЧУН ТОГ РЕЗИДЕНТА КОД БАНКЕ, ДОК ТАКВЕ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ РЕЗИДЕНТ – ОГРАНАК СТРАНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА МОЖЕ УЗИМАТИ ОД НЕРЕЗИДЕНТА – ОСНИВАЧА СА СЕДИШТЕМ У ДРЖАВИ ЧЛАНИЦИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.

Нерезидент може без ограничења давати гаранције, јемства и друга средства обезбеђења у корист нерезидента – кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства.

Члан 20.

Банке, односно резиденти, осим резидената – физичких лица, и нерезиденти могу преносити, односно платити или наплатити потраживања и дуговања резидената која су настала по основу кредитног посла са иностранством.

~~Послови из става 1. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог између преносиоца и примаоца потраживања и дуговања, уз обавезу преносиоца да дужника, односно повериоца из основног посла обавести о извршеном преносу.~~

ПОСЛОВИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ СЕ ВРШИТИ САМО НА ОСНОВУ УГОВОРА ЗАКЉУЧЕНОГ ИЗМЕЂУ ПРЕНОСИОЦА И ПРИМАОЦА ПОТРАЖИВАЊА И ДУГОВАЊА, УЗ ОБАВЕЗУ ПРЕНОСИОЦА ДА ДУЖНИКА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ОБАВЕСТИ О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА, ОДНОСНО ОБАВЕЗУ ПРЕНОСИОЦА ДА ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА.

Уговор из става 2. овог члана нарочито садржи идентификационе податке о уговорним странама, податке о основу по ком су настала потраживања и дуговања која су предмет преноса, укључујући и податке о дужнику, односно повериоцу, као и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет преноса.

Потраживања и дуговања која су настала по основу кредитног посла са иностранством резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације могу се преносити, односно платити или наплатити само на основу уговора, сагласности или изјава закључених између свих учесника у послу, уз претходно прибављену сагласност Владе, осим потраживања и дуговања резидента – правног лица које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.

Члан 23.

~~Резиденти правна лица могу нерезидентима одобравати финансијске зајмове под условом да је нерезидент дужник по кредитном послу у већинском власништву резидента.~~

~~Под условом из става 1. овог члана резиденти — правна лица могу давати и јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству.~~

~~Резидент — јавно предузеће и правно лице са државним капиталом или правно лице које је у процесу реструктурирања или приватизације може обављати послове из ст. 1. и 2. овог члана само на основу сагласности Владе.~~

~~При обављању кредитних послова са иностранством из ст. 1. и 2. овог члана, резидент — правно лице дужно је да уговори и од нерезидента прибави инструменте обезбеђења наплате.~~

~~Одредба става 4. овог члана примењује се и на банку која одобрава кредит страном лицу или даје банкарску гаранцију, авале и друге облике јемства по кредитном послу између два нерезидента у иностранству.~~

~~Народна банка Србије може да пропише начин и услове обављања послова из овог члана.~~

РЕЗИДЕНТ – ПРАВНО ЛИЦЕ МОЖЕ ОДОБРАВАТИ ФИНАНСИЈСКЕ ЗАЈМОВЕ НЕРЕЗИДЕНТУ – ДУЖНИКУ, КАО И ДАВАТИ ЈЕМСТВА И ДРУГА СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПО КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ И ПО КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА ИЗМЕЂУ НЕРЕЗИДЕНАТА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ МОЖЕ ДА ПРОПИШЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ИЗ ОВОГ ЧЛАНА.

ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ПРОПИСОМ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОГРАНИЧИТИ РАДИ ОЧУВАЊА ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА И/ИЛИ ФИНАНСИЈСКЕ СТАБИЛНОСТИ.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ПРОПИСУЈЕ ОГРАНИЧЕЊА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ЗА ПОЈЕДИНЕ СЛУЧАЈЕВЕ НА ОСНОВУ ОЦЕНЕ ОПРАВДАНОСТИ ТИХ ОГРАНИЧЕЊА У ТИМ СЛУЧАЈЕВИМА (НАЧЕЛО ПОЈЕДИНАЧНЕ ПРОЦЕНЕ), ВОДЕЋИ РАЧУНА О ОСТВАРИВАЊУ ЦИЉЕВА ЗБОГ КОЈИХ СУ ПРОПИСАНА (НАЧЕЛО ТАРГЕТИРАНОСТИ) И О СРАЗМЕРНОСТИ ОГРАНИЧЕЊА.

Члан 26.

Банка, у складу са прописима о банкама, издаје и прибавља гаранције, авале, јемства и друга средства обезбеђења.

Изузетно, банка не може прибављати гаранције и јемства од нерезидената по потраживањима у Републици која су настала по основу иностраних кредита за које је држава преузела обавезу отплате према иностранству.

Резидент – правно лице које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза може обављати гаранцијске послове у складу са тим посебним законом.

Резидент – правно лице може дати јемство нерезиденту по послу увоза робе и услуге другог резидента, као и нерезиденту који изводи инвестиционе радове у Републици.

Резидент – јавно предузеће и правно лице са државним капиталом или правно лице које је у процесу реструктурирања или приватизације може давати

јемство нерезиденту по пословима из става 4. овог члана под условима и на начин који пропише Влада.

~~Резидент правно лице може прибавити гаранцију и јемство од нерезидента по послу извоза робе и услуга и извођења инвестиционих радова у иностранству другом нерезиденту, као и по послу између тог резидента и другог резидента правног лица у Републици.~~

РЕЗИДЕНТ – ПРАВНО ЛИЦЕ МОЖЕ ПРИБАВИТИ ГАРАНЦИЈУ И ЈЕМСТВО ОД НЕРЕЗИДЕНТА ПО ПОСЛУ ИЗВОЗА И УВОЗА РОБЕ И УСЛУГА, ПО ПОСЛУ ИЗВОЂЕЊА ИНВЕСТИЦИОНИХ РАДОВА У ИНОСТРАНСТВУ ДРУГОМ НЕРЕЗИДЕНТУ, ПО ПОСЛУ ИЗВОЂЕЊА ИНВЕСТИЦИОНИХ РАДОВА НЕРЕЗИДЕНТА У РЕПУБЛИЦИ, КАО И ПО ПОСЛУ ИЗМЕЂУ ТОГ РЕЗИДЕНТА И ДРУГОГ РЕЗИДЕНТА - ПРАВНОГ ЛИЦА У РЕПУБЛИЦИ.

Одредбе овог члана не примењују се на гаранције и јемства из члана 2. тачка (21) став 5. овог закона, које се сматрају кредитним послом са иностранством, а обављају се у складу са чланом 18. овог закона.

Члан 32.

Платни промет са иностранством обавља се у девизама и у динарима преко банке.

Резиденти могу обављати платни промет са иностранством и преко издаваоца електронског новца – ради плаћања и наплате по основу електронске купопродаје робе и услуга. Платни промет са иностранством резиденти ~~— физичка лица~~ могу обављати и преко платне институције и јавног поштанског оператора који пружа платне услуге, у складу са законом којим се уређују платне услуге. ПРИЈЕМ СРЕДСТАВА ИЗ ИНОСТРАНСТВА ПРЕКО ИЗДАВАОЦА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА РЕЗИДЕНТИ – ХУМАНИТАРНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ МОГУ ОСТВАРИВАТИ И ПО ОСНОВУ ДОНАЦИЈА У ХУМАНИТАРНЕ СВРХЕ.

Средства резидената која се воде код стране институције електронског новца ради плаћања, односно наплате по основу електронске купопродаје робе и услуга, ОДНОСНО ПО ОСНОВУ ПРИЈЕМА ДОНАЦИЈА У ХУМАНИТАРНЕ СВРХЕ не сматрају се депозитом у смислу члана 27. став 2. овог закона.

Резиденти из члана 36. овог закона платни промет са иностранством обављају преко Народне банке Србије.

Платни промет по финансијским и субординираним кредитима и зајмовима у девизама, кредитима и зајмовима које од нерезидента узимају резиденти – физичка лица и огранци страних правних лица, као и по кредитима и зајмовима у динарима који се резидентима одобравају у складу са чланом 18. став 2. овог закона, може се вршити само уколико су резиденти о тим пословима претходно известили Народну банку Србије у складу са овим законом.

Под условима из става 5. овог члана врши се и платни промет по комерцијалним кредитима и зајмовима у девизама и динарима за финансирање одложеног плаћања и плаћања унапред робе и услуга које кредитор или зајмодавац одобрава дужнику – купцу по спољнотрговинском промету робе и услуга тако што по налогу купца обавезу измирује непосредно продавцу.

Платни промет по осталим кредитним пословима са иностранством може се вршити и без претходног извештавања Народне банке Србије о тим пословима.

Народна банка Србије прописује ближе услове и начин обављања платног промета са иностранством по текућим и капиталним пословима.

Члан 33.

Резидент може извршити наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу, под условом да је тај посао дозвољен овим законом.

Резидент – дужник по динарском кредиту који узима од међународне финансијске организације и развојне банке или финансијске институције чији су оснивачи стране државе може извршити плаћање и другој међународној финансијској организацији и развојној банци или финансијској институцији чији су оснивачи стране државе, а не оној којој дугује по том послу.

~~Послови из ст. 1. и 2. овог члана могу се вршити само на основу уговора закљученог између свих учесника у послу или изјаве резидента да је обавештен о извршеном преносу.~~

ПОСЛОВИ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ СЕ ВРШИТИ САМО НА ОСНОВУ УГОВОРА ЗАКЉУЧЕНОГ ИЗМЕЂУ СВИХ УЧЕСНИКА У ПОСЛУ ИЛИ ИЗЈАВЕ РЕЗИДЕНТА ДА ЈЕ ОБАВЕШТЕН О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА, ОДНОСНО ДА ЈЕ САГЛАСАН СА ПРЕНОСОМ ДУГОВАЊА.

Уговор, односно изјава резидента нарочито садржи идентификационе податке о свим учесницима у послу, податке о основу по коме је настало потраживање и дуговање из основног посла и податке о валути и износу потраживања и дуговања који су предмет послова из ст. 1. и 2. овог члана.

Резидент – јавно предузеће и правно лице са државним капиталом или правно лице које је у процесу реструктурирања или приватизације може извршити наплату, односно плаћање и другом нерезиденту по пословима из ст. 1. и 2. овог члана само на основу уговора, сагласности или изјава закључених између свих учесника у послу, уз претходно прибављену сагласност Владе, осим ако је у питању резидент – правно лице које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.

Резиденти су дужни да о променама по кредитним пословима са иностранством одређеним у ст. 1. и 2. овог члана известе Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона.

Члан 34.

Плаћање, наплаћивање и пренос између резидената и између резидената и нерезидената у Републици се врши у динарима.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу се вршити и у девизима по основу:

- 1) девизног кредитирања у земљи за намене из члана 25. овог закона;
- 2) куповине потраживања и преузимања дуговања из чл. 7. и 20. овог закона – на основу уговора;
- 3) уплате депозита као средства обезбеђења;
- 4) премија осигурања и преноса по основу животних осигурања;
- 5) по основу продаје и давања у закуп непокретности;

6) донација у хуманитарне, научне и културне сврхе, у складу са прописима којима се уређују донације;

7) гаранцијских послова из члана 26. овог закона, по основном послу који се врши у девизама;

8) накнаде трошкова за службени пут у иностранство, који се може извршити и у ефективном страном новцу;

9) уплате зарада резидентима – физичким лицима који су упућени на привремени рад у иностранство по основу уговора о извођењу инвестиционих радова у иностранству, као и запосленима у дипломатско-конзуларним представништвима, организацијама у саставу Организације уједињених нација и међународним финансијским организацијама у Републици.;

10) КУПОПРОДАЈЕ СОФТВЕРА И ДРУГИХ ДИГИТАЛНИХ ПРОИЗВОДА НА ИНТЕРНЕТУ КОЈИ СЕ ИСПОРУЧУЈУ ИСКЉУЧИВО ПУТЕМ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ, ДИГИТАЛНИХ ИЛИ ИНФОРМАЦИОНО-ТЕХНОЛОШКИХ УРЕЂАЈА, ПОД УСЛОВОМ ДА СЕ ПЛАЋАЊЕ ВРШИ КОРИШЋЕЊЕМ ПЛАТНЕ КАРТИЦЕ ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ПРЕКО ПРУЖАОЦА ПЛАТНИХ УСЛУГА СА СЕДИШТЕМ У РЕПУБЛИЦИ.

Плаћање, наплаћивање и пренос могу се вршити и у девизама по основу програма и пројеката који се финансирају из развојне помоћи Европске уније у којима учествује Република, при чему средства могу бити прослеђивана до уговарача, односно корисника и пројектних партнера у складу са одговарајућим уговором за спровођење активности на основу развојне помоћи Европске уније.

Банка може по налогу нерезидента – купца робе или услуге коме одобрава комерцијални кредит за финансирање одложеног плаћања и плаћања унапред робе и услуга, вршити у Републици плаћање у девизама резиденту – продавцу те робе или пружаоцу услуге у спољнотрговинском промету.

Плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу се вршити и у девизама по пословима који су уређени законима који уређују тржиште капитала и осигурање депозита.

Плаћање, наплаћивање и пренос у Републици могу се вршити и у девизама и у другим случајевима прописаним законом.

~~Банка на захтев резидента може вршити пренос средстава у девизама са девизног рачуна тог резидента на његов девизни рачун код друге банке или на девизни рачун члана породице код те или друге банке, уз доказ да је у питању сродник до трећег степена сродства.~~

БАНКА НА ЗАХТЕВ РЕЗИДЕНТА МОЖЕ ВРШИТИ ПРЕНОС СРЕДСТАВА У ДЕВИЗАМА СА ДЕВИЗНОГ РАЧУНА ТОГ РЕЗИДЕНТА НА ЊЕГОВ ДЕВИЗНИ РАЧУН КОД ДРУГЕ БАНКЕ, А НА ЗАХТЕВ РЕЗИДЕНТА – ФИЗИЧКОГ ЛИЦА И НА ДЕВИЗНИ РАЧУН ЧЛАНА ПОРОДИЦЕ КОД ТЕ ИЛИ ДРУГЕ БАНКЕ, УЗ ДОКАЗ ДА ЈЕ У ПИТАЊУ СУПРУЖНИК ИЛИ СРОДНИК ДО ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА СРОДСТВА.

Дозвољено је уговарање у девизама у Републици с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима.

Народна банка Србије прописује у којим случајевима и под којим условима се плаћање, наплаћивање, уплате и исплате могу вршити и у ефективном страном новцу.

Члан 36.

Резиденти – корисници средстава буџета Републике, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и корисници средстава буџета локалне власти, као и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, девизне рачуне воде код Управе за трезор у оквиру система консолидованог рачуна трезора који се води код Народне банке Србије, осим ако посебним законом или међународним уговором није друкчије прописано, а девизе и ефективни страни новац који остваре у свом пословању могу да продају Народној банци Србије.

~~Изузетно од одредбе става 1. овог члана, министар надлежан за послове финансија може одобрити кориснику из става 1. овог члана отварање девизног рачуна код овлашћене банке за плаћања која не могу да се изврше преко Народне банке Србије, ако то захтева специфичност послова тог корисника.~~

ИЗУЗЕТНО ОД ОДРЕДБЕ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ ФИНАНСИЈА МОЖЕ ОДОБРИТИ КОРИСНИКУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОТВАРАЊЕ ДЕВИЗНОГ РАЧУНА КОД ОВЛАШЋЕНЕ БАНКЕ ЗА ПЛАЋАЊА КОЈА НЕ МОГУ ДА СЕ ИЗВРШЕ ПРЕКО НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ИЛИ ОБАВЉАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОСЛОВА ПЛАТНОГ ПРОМЕТА СА ИНОСТРАНСТВОМ ПРЕКО ИЗДАВАОЦА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ИЛИ ПЛАТНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ, АКО ТО ЗАХТЕВА СПЕЦИФИЧНОСТ ПОСЛОВА ТОГ КОРИСНИКА.

Народна банка Србије прописује начин обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора из става 1. овог члана.

Члан 38.

Девизе и ефективни страни новац могу се куповати и продавати само на девизном тржишту, за намене које су дозвољене овим законом.

~~Куповина и продаја девиза и ефективног страног новца на девизном тржишту у Републици врши се:~~

~~1) непосредно:~~

~~— између банака и резидената, као и између банака и нерезидената,~~

~~— између банака,~~

~~— између банака и Народне банке Србије,~~

~~— између резидената који имају овлашћење за обављање мењачких послова и Народне банке Србије,~~

~~— између банака и резидената који имају овлашћење за обављање мењачких послова,~~

~~— између резидената из члана 2. тачка (1) одредба под 6) и Народне банке Србије.~~

~~2) на састанку међубанкарског девизног тржишта:~~

~~— између банака,~~

~~— између банака и Народне банке Србије.~~

КУПОВИНА И ПРОДАЈА ДЕВИЗА И ЕФЕКТИВНОГ СТРАНОГ НОВЦА НА ДЕВИЗНОМ ТРЖИШТУ У РЕПУБЛИЦИ ВРШИ СЕ НЕПОСРЕДНО:

- 1) ИЗМЕЂУ БАНАКА И РЕЗИДЕНАТА, КАО И ИЗМЕЂУ БАНАКА И НЕРЕЗИДЕНАТА;
- 2) ИЗМЕЂУ БАНАКА;
- 3) ИЗМЕЂУ БАНАКА И НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ;
- 4) ИЗМЕЂУ РЕЗИДЕНАТА КОЈИ ИМАЈУ ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА И НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ;
- 5) ИЗМЕЂУ БАНАКА И РЕЗИДЕНАТА КОЈИ ИМАЈУ ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА;
- 6) ИЗМЕЂУ РЕЗИДЕНАТА ИЗ ЧЛАНА 2. ТАЧКА (1) ОДРЕДБА ПОД 6) ОВОГ ЗАКОНА И НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ.

Куповину и продају ефективног страног новца на девизном тржишту обавља банка, Народна банка Србије, као и други резиденти који у складу са овим законом обављају мењачке послове.

Народна банка Србије прописује услове и начин рада девизног тржишта.

Члан 39.

~~Мењачке послове могу да обављају:~~

- ~~1) банке и резидент — привредни субјект који мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност;~~
- ~~2) резиденти — правна лица и предузетници који имају овлашћење за обављање мењачких послова издато од стране Пореске управе.~~

~~Решење о издавању овлашћења за обављање мењачких послова (у даљем тексту: овлашћење), на основу поднетог захтева, издаје Пореска управа када утврди да подносилац захтева испуњава следеће услове:~~

- ~~1) да је као привредни субјект регистрован код надлежног органа;~~
- ~~2) да са банком има закључен уговор о обављању мењачких послова који не производи правно дејство ако привредни субјект нема овлашћење;~~
- ~~3) да власник, односно оснивач привредног субјекта, односно директор привредног субјекта, односно директор оснивача привредног субјекта и радник који ће непосредно обављати мењачке послове није правноснажно осуђен за кривична дела против привреде, имовине, живота и тела, против јавног реда и мира и правног саобраћаја;~~
- ~~4) да је организационо и кадровски оспособљен и технички опремљен за обављање мењачких послова.~~

~~Под кадровском оспособљеношћу за обављање мењачких послова подразумева се да радници који непосредно обављају мењачке послове код привредног субјекта имају најмање средњу стручну спрему и сертификат за обављање мењачких послова, осим у случају да привредни субјект мењачке послове обавља на основу посебног закона којим се уређује његова делатност.~~

~~Под организационом оспособљеношћу подразумева се обезбеђење адекватног пословног простора.~~

~~Под техничком опремљеношћу подразумева се обезбеђење адекватне опреме и информационог система који омогућава обављање мењачких послова на прописан начин.~~

~~Ближе услове и начин обављања мењачких послова прописује Народна банка Србије.~~

~~У случају да нису испуњени услови за издавање овлашћења из става 2. овог члана, Пореска управа донеће решење о одбијању захтева за издавање овлашћења.~~

~~Пореска управа о поднетом захтеву одлучује у року од 30 дана од дана пријема захтева са комплетном документацијом.~~

~~Министар надлежан за послове финансија и привреде прописује ближе поступак и услове за стицање сертификата за обављање мењачких послова, утврђује јединствени програм обуке за обављање мењачких послова и услове које морају да испуњавају предавачи који врше обуку.~~

~~Сертификат за обављање мењачких послова издаје Пореска управа, о чему води одговарајући регистар.~~

~~Решење Пореске управе из ст. 2. и 7. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.~~

МЕЊАЧКЕ ПОСЛОВЕ МОГУ ДА ОБАВЉАЈУ:

1) БАНКЕ И РЕЗИДЕНТ – ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТ КОЛИ МЕЊАЧКЕ ПОСЛОВЕ ОБАВЉА НА ОСНОВУ ПОСЕБНОГ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЊЕГОВА ДЕЛАТНОСТ;

2) РЕЗИДЕНТИ – ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ КОЈИ ИМАЈУ ОВЛАШЋЕЊЕ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ОВЛАШЋЕНИ МЕЊАЧ).

РЕШЕЊЕ О ИЗДАВАЊУ ОВЛАШЋЕЊА ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ОВЛАШЋЕЊЕ), НА ОСНОВУ ПОДНЕТОГ ЗАХТЕВА, ИЗДАЈЕ НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ КАДА УТВРДИ ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ИСПУЊАВА СЛЕДЕЋЕ УСЛОВЕ:

1) ДА ЈЕ КАО ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКАТ РЕГИСТРОВАН КОД НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА;

2) ДА СА БАНКОМ ИМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР О ОБАВЉАЊУ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА КОЈИ НЕ ПРОИЗВОДИ ПРАВНО ДЕЈСТВО АКО ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТ НЕМА ОВЛАШЋЕЊЕ;

3) ДА ВЛАСНИК, ОДНОСНО ОСНИВАЧ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА, ОДНОСНО ДИРЕКТОР ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА, ОДНОСНО ДИРЕКТОР ОСНИВАЧА ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА И РАДНИК КОЈИ ЋЕ НЕПОСРЕДНО ОБАВЉАТИ МЕЊАЧКЕ ПОСЛОВЕ НИЈЕ ПРАВНОСНАЖНО ОСУЂЕН ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРИВРЕДЕ, ИМОВИНЕ, ЖИВОТА И ТЕЛА, ПРОТИВ ЈАВНОГ РЕДА И МИРА И ПРАВНОГ САОБРАЋАЈА;

4) ДА ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ ПОДНОСИ ЗАХТЕВ, КАО И ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ОСНИВАЧ, ОДНОСНО ВЛАСНИК ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА, НИЈЕ ПРАВНОСНАЖНО ОСУЂЕНО ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО, КАО И ДА СЕ ПРОТИВ ЊЕГА НЕ ВОДИ КРИВИЧНИ ПОСТУПАК, У СМISЛУ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА;

5) ДА ЈЕ ОРГАНИЗАЦИОНО И КАДРОВСКИ ОСПОСОБЉЕН И ТЕХНИЧКИ ОПРЕМЉЕН ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА.

ПОД КАДРОВСКОМ ОСПОСОБЉЕНОШЋУ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА ПОДРАЗУМЕВА СЕ ДА РАДНИЦИ КОЈИ НЕПОСРЕДНО ОБАВЉАЈУ МЕЊАЧКЕ ПОСЛОВЕ КОД ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА ИМАЈУ НАЈМАЊЕ СРЕДЊУ СТРУЧНУ СПРЕМУ И ЦЕРТИФИКАТ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ДА ПРИВРЕДНИ

СУБЈЕКТ МЕЊАЧКЕ ПОСЛОВЕ ОБАВЉА НА ОСНОВУ ПОСЕБНОГ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЊЕГОВА ДЕЛАТНОСТ.

ПОД ОРГАНИЗАЦИОНОМ ОСПОСОБЉЕНОШЋУ ПОДРАЗУМЕВА СЕ ОБЕЗБЕЂЕЊЕ АДЕКВАТНОГ ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА.

ПОД ТЕХНИЧКОМ ОПРЕМЉЕНОШЋУ ПОДРАЗУМЕВА СЕ ОБЕЗБЕЂЕЊЕ АДЕКВАТНЕ ОПРЕМЕ И ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА КОЈИ ОМОГУЋАВА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА НА ПРОПИСАН НАЧИН.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ОБАВЉАЊА МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА ПРОПИСУЈЕ НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ.

У СЛУЧАЈУ ДА НИСУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ДОНЕЋЕ РЕШЕЊЕ О ОДБИЈАЊУ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ОВЛАШЋЕЊА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ОДЛУЧУЈЕ У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ЗАХТЕВА СА КОМПЛЕТНОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ПРОПИСУЈЕ ПОСТУПАК И УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА, УТВРЂУЈЕ ЈЕДИНСТВЕНИ ПРОГРАМ ОБУКЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА И УСЛОВЕ КОЈЕ МОРАЈУ ДА ИСПУЊАВАЈУ ПРЕДАВАЧИ КОЈИ ВРШЕ ОБУКУ.

ЦЕРТИФИКАТ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА ИЗДАЈЕ НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ, О ЧЕМУ ВОДИ ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР.

РЕШЕЊЕ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ИЗ СТ. 2. И 7. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ КОНАЧНО И ПРОТИВ ЊЕГА СЕ МОЖЕ ПОКРЕНУТИ УПРАВНИ СПОР.

Члан 39а

~~Пореска управа доноси решење о одузимању овлашћења за обављање мењачких послова кад утврди:~~

~~1) да овлашћени мењач престане да испуњава услове за обављање мењачких послова предвиђене овим законом и прописом Народне банке Србије;~~

~~2) да овлашћени мењач не почне са радом у року од 30 дана од дана пријема овлашћења за обављање мењачких послова;~~

~~3) да је овлашћење издато на основу неистинитих и нетачних података;~~

~~4) да овлашћени мењач није извршио налог за отклањање неправилности, односно незаконитости из решења Пореске управе;~~

~~5) да овлашћени мењач у писаној форми поднесе захтев Пореској управи за престанак обављања мењачких послова;~~

~~6) да овлашћени мењач у трајању дужем од пет радних дана без оправданог разлога не обавља мењачке послове.~~

~~Решење Пореске управе из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.~~

~~Пореска управа доноси решење о привременој забрани обављања мењачких послова на контролисаном мењачком месту у периоду до 30 радних дана ако овлашћени мењач не омогући пореском инспектору увид у пословне књиге и другу документацију или онемогући преглед предмета, просторија или других објеката,~~

~~односно не дозволи привремено одузимање ефективног страног новца, чекова и готовине у динарима.~~

~~На решење Пореске управе из става 3. овог члана може се поднети жалба у року од 15 дана од дана пријема решења.~~

~~Жалба из става 4. овог члана не одлаже извршење решења из става 3. овог члана.~~

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ О ОДУЗИМАЊУ ОВЛАШЋЕЊА ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА КАД УТВРДИ:

1) ДА ЈЕ ОВЛАШЋЕНИ МЕЊАЧ ПРЕСТАО ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА ПРЕДВИЂЕНЕ ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСОМ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ;

2) ДА ОВЛАШЋЕНИ МЕЊАЧ НИЈЕ ПОЧЕО СА РАДОМ У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ОВЛАШЋЕЊА;

3) ДА ЈЕ ОВЛАШЋЕЊЕ ИЗДАТО НА ОСНОВУ НЕИСТИНИТИХ И НЕТАЧНИХ ПОДАТАКА;

4) ДА ОВЛАШЋЕНИ МЕЊАЧ НИЈЕ ИЗВРШИО НАЛОГ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕПРАВИЛНОСТИ, ОДНОСНО НЕЗАКОНИТОСТИ ИЗ РЕШЕЊА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ;

5) ДА ОВЛАШЋЕНИ МЕЊАЧ БЕЗ ОПРАВДАНОГ РАЗЛОГА НЕ ОБАВЉА МЕЊАЧКЕ ПОСЛОВЕ У ТРАЈАЊУ ДУЖЕМ ОД ПЕТ РАДНИХ ДАНА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ О ОДУЗИМАЊУ ОВЛАШЋЕЊА ЗА ОБАВЉАЊЕ МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА И АКО ОВЛАШЋЕНИ МЕЊАЧ У ПИСАНОЈ ФОРМИ ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ ЗА ПРЕСТАНАК ОБАВЉАЊА МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ О ПРИВРЕМЕНОЈ ЗАБРАНИ ОБАВЉАЊА МЕЊАЧКИХ ПОСЛОВА НА КОНТРОЛИСАНОМ МЕЊАЧКОМ МЕСТУ У ПЕРИОДУ ДО 30 РАДНИХ ДАНА АКО ОВЛАШЋЕНИ МЕЊАЧ НЕ ОМОГУЋИ ОВЛАШЋЕНОМ ЛИЦУ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ УВИД У ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ И ДРУГУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ ИЛИ ОНЕМОГУЋИ ПРЕГЛЕД ПРЕДМЕТА, ПРОСТОРИЈА ИЛИ ДРУГИХ ОБЈЕКТА, ОДНОСНО НЕ ДОЗВОЛИ ПРИВРЕМЕНО ОДУЗИМАЊЕ ЕФЕКТИВНОГ СТРАНОГ НОВЦА, ЧЕКОВА И ГОТОВИНЕ У ДИНАРИМА.

РЕШЕЊЕ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ КОНАЧНО И ПРОТИВ ЊЕГА СЕ МОЖЕ ПОКРЕНУТИ УПРАВНИ СПОР, АЛИ ТУЖБА ПРОТИВ ОВОГ РЕШЕЊА НЕ МОЖЕ СПРЕЧИТИ НИТИ ОДЛОЖИТИ ЊЕГОВО ИЗВРШЕЊЕ.

Члан 44.

Послови из овог закона подлежу девизној контроли.

Контролу девизног пословања врше органи контроле – Народна банка Србије, ~~Пореска управа~~, царински органи, односно други надлежни органи који имају право да, ради провере, захтевају сву документацију о том пословању, као и другу документацију неопходну за девизну контролу.

Члан 46.

~~Пореска управа врши контролу девизног пословања резидената и нерезидената и мењачког пословања.~~

~~Пореска управа врши контролу девизног пословања лица из члана 45. овог закона ако су та лица са лицима из става 1. овог члана повезана имовинским, управљачким и пословним односима.~~

~~Порески инспектор у току контроле може, уз издавање потврде, привремено одузети девизе, ефективни страни новац, чекове, хартије од вредности, динаре, предмете, исправе и документацију, ако постоји основана сумња да су употребљени или били намењени или настали извршењем кривичног дела или прекршаја.~~

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ВРШИ КОНТРОЛУ ДЕВИЗНОГ ПОСЛОВАЊА РЕЗИДЕНАТА И НЕРЕЗИДЕНАТА И МЕЊАЧКОГ ПОСЛОВАЊА – У ПОСТУПКУ КОЈИ ЈЕ УТВРЂЕН ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСОМ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ КОЈИМ СЕ БЛИЖЕ УРЕЂУЈУ УСЛОВИ И НАЧИН ВРШЕЊА ОВЕ КОНТРОЛЕ.

КОНТРОЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ И УТВРЂИВАЊА ЗАКОНИТОСТИ И ПРАВИЛНОСТИ ОБАВЉАЊА МЕЊАЧКИХ И ДЕВИЗНИХ ПОСЛОВА СХОДНО ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ДЕВИЗНО ПОСЛОВАЊЕ.

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ МОЖЕ У ТОКУ КОНТРОЛЕ, УЗ ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ, ПРИВРЕМENO ОДУЗЕТИ ДЕВИЗЕ, ЕФЕКТИВНИ СТРАНИ НОВАЦ, ЧЕКОВЕ, ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ, ДИНАРЕ, ПРЕДМЕТЕ, ИСПРАВЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈУ, АКО ПОСТОЈИ ОСНОВАНА СУМЊА ДА СУ УПОТРЕБЉЕНИ ИЛИ БИЛИ НАМЕЊЕНИ ИЛИ НАСТАЛИ ИЗВРШЕЊЕМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЛИ ПРЕКРШАЈА.

У ПОСТУПКУ КОНТРОЛЕ ИЗ ОВОГ ЧЛАНА НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ ОДЛУЧУЈЕ РЕШЕЊЕМ.

РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ КОНАЧНО.

ПРОТИВ РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ВОДИТИ УПРАВНИ СПОР, АЛИ ТУЖБА ПРОТИВ ОВОГ РЕШЕЊА НЕ МОЖЕ СПРЕЧИТИ НИ ОДЛОЖИТИ ЊЕГОВО ИЗВРШЕЊЕ.

Члан 55.

~~Девизе, ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности, које су привремено одузели због основане сумње да је извршено кривично дело или прекршај – органи контроле дужни су да депонују на наменски рачун Пореске управе који се води код Народне банке Србије или у оставу код Народне банке Србије, а динаре – на наменски рачун Пореске управе који се води код министарства надлежног за послове финансија у року од два радна дана од дана њиховог одузимања.~~

ДЕВИЗЕ, ЕФЕКТИВНИ СТРАНИ НОВАЦ, ЧЕКОВЕ И ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ, КОЈЕ СУ ПРИВРЕМENO ОДУЗЕЛИ ЗБОГ ОСНОВАНЕ СУМЊЕ ДА ЈЕ ИЗВРШЕНО КРИВИЧНО ДЕЛО ИЛИ ПРЕКРШАЈ – ОРГАНИ КОНТРОЛЕ ДУЖНИ СУ ДА ДЕПОНУЈУ НА РАЧУН НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ИЛИ У ОСТАВУ КОД НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ, А ДИНАРЕ – НА РАЧУН НАРОДНЕ

БАНКЕ СРБИЈЕ У РОКУ ОД ДВА РАДНА ДАНА ОД ДАНА ЊИХОВОГ ОДУЗИМАЊА.

Члан 56.

~~Средства остварена по основу издавања дозвола за обављање делатности пружања услуга преноса новца у међународном платном промету, издавања сертификата за обављање мењачких послова, наплаћених трошкова обуке за обављање мењачких послова и других наплаћених трошкова управног поступка представљају приход буџета Републике.~~

Члан 57.

Ко купује од физичких лица или ко продаје тим лицима ефективни страни новац и чекове који гласе на страну валуту без овлашћења ~~Нореске управе~~ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ, казниће се за кривично дело казном затвора од шест месеци до пет година.

За покушај извршења дела из става 1. овог члана казниће се.

Члан 59.

Новчаном казном од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај резидент – правно лице, огранак страног правног лица, банка и нерезидент – правно лице:

1) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга на начин који пропише Влада (члан 6. ст. 1. и 2);

2) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитних послова са иностранством на начин који пропише Народна банка Србије (члан 6. став 3);

3) ако пренесе, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по основу спољнотрговинског промета робе и услуга резидената (члан 7. став 1);

~~4) ако посао из члана 7. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 7. став 2);~~

4) АКО ПОСАО ИЗ ЧЛАНА 7. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИЗВРШИ НА ОСНОВУ УГОВОРА, ОДНОСНО НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУЖНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ЧЛАН 7. СТАВ 2);

5) ако уговор не садржи податке из члана 7. став 3. овог закона;

6) ако пренесе, односно плати или наплати потраживања или дуговања која су настала по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације супротно члану 7. став 4. овог закона;

7) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

8) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција супротно члану 11. овог закона;

9) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству, односно Републици супротно закону који уређује својинско-правне односе (члан 12. став 1);

10) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

11) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје у Републици дугорочних дужничких, као и власничких хартија од вредности, супротно закону који уређује тржиште капитала (члан 14. став 1);

~~12) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних краткорочних хартија од вредности на страном и домаћем тржишту супротно пропису Народне банке Србије (члан 15. став 1);~~

~~13) ако изврши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);~~

~~14) ако изврши плаћање ради куповине краткорочних хартија од вредности у Републици (члан 15. став 3);~~

12) АКО ИЗВРШИ ПЛАЋАЊЕ РАДИ КУПОВИНЕ ИЛИ НАПЛАТУ РАДИ ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 15. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;

13) АКО ИЗВРШИ ПЛАЋАЊЕ РАДИ КУПОВИНЕ ИЛИ НАПЛАТУ РАДИ ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 15. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;

14) АКО ИЗВРШИ ПЛАЋАЊЕ РАДИ КУПОВИНЕ ИЛИ НАПЛАТУ РАДИ ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 15. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА;

15) ако изврши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима, супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

16) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностранство супротно одредбама закона којим се уређују послови са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 1);

17) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностране инвестиционе фондове супротно члану 17. став 2. овог закона;

18) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротно закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 3);

19) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно члану 18. став 1. овог закона;

20) ако одобри кредит или зајам у динарима из члана 18. став 2. овог закона супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 18. став 2);

~~21) ако даје банкарске гаранције, авале и друге облике јемства у корист нерезидента кредитора по кредитима које резиденти узимају из иностранства, прибавља гаранције, јемства и друга средства обезбеђења од нерезидента по~~

~~кредитима које одобрава нерезидентима и даје гаранције, авале и друге облике јемства по кредитним пословима између два нерезидента у иностранству супротно члану 18. став 3. овог закона;~~

21) АКО ПРИ ОБАВЉАЊУ КРЕДИТНИХ ПОСЛОВА СА ИНОСТРАНСТВОМ, ДАВАЊУ БАНКАРСКИХ ГАРАНЦИЈА, АВАЛА И ДРУГИХ ОБЛИКА ЈЕМСТВА У КОРИСТ НЕРЕЗИДЕНТА – КРЕДИТОРА ПО КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ, КАО И ПО КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА ИЗМЕЂУ НЕРЕЗИДЕНТА И ПРИ ОДОБРАВАЊУ КРЕДИТА НЕРЕЗИДЕНТИМА ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 18. СТАВ. 3. ОВОГ ЗАКОНА;

22) ако учествује у синдицираном финансијском кредиту или зајму супротно члану 18. став 4. овог закона;

23) ако купи потраживање од нерезидента – учесника у синдицираном финансијском кредиту или зајму који група страних кредитора одобрава дужнику супротно условима из члана 18. став 4. овог закона (члан 18. став 5);

24) ако поступи супротно члану 18. став 6. овог закона;

25) ако поступи супротно члану 18. став 7. овог закона;

26) ако обавља кредитне послове са иностранством или пренесе, односно плати или наплати потраживање и дуговање по тим пословима супротно одредбама посебног закона (члан 18. став 8);

27) ако поступи супротно члану 18. став 10. овог закона;

28) ако поступи супротно члану 18. став 11. овог закона;

28А) АКО ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 18. СТАВ 12. ОВОГ ЗАКОНА;

29) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством супротно члану 19. овог закона;

~~30) ако посао из члана 20. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 20. став 2);~~

30) АКО ПОСАО ИЗ ЧЛАНА 20. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИЗВРШИ НА ОСНОВУ УГОВОРА, ОДНОСНО НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУЖНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ЧЛАН 20. СТАВ 2);

31) ако уговор не садржи податке из члана 20. став 3. овог закона;

32) ако пренесе, односно плати или наплати потраживања или дуговања која су настала по основу кредитног посла са иностранством резидента – јавног предузећа и правног лица са државним капиталом или правног лица које је у процесу реструктурирања или приватизације супротно члану 20. став 4. овог закона;

33) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно члану 21. став 1. овог закона;

34) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

35) ако узме краткорочни орочени банкарски депозит и краткорочну банкарску кредитну линију од стране банке супротно члану 22. овог закона;

~~36) ако финансијски зајам одобри нерезиденту супротно члану 23. став 1. овог закона;~~

~~37) ако да јемство и друго средство обезбеђења по кредитном послу између два нерезидента у иностранству под условима супротним члану 23. став 1. овог закона (члан 23. став 2);~~

36) АКО ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 23. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;

37) АКО ПОСТУПИ СУПРОТНО ПРОПИСУ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ИЗ ЧЛАНА 23. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;

~~38) ако послове из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона обавља без сагласности Владе (члан 23. став 3);~~

~~39) ако не уговори и од нерезидента не прибави инструменте обезбеђења наплате при обављању кредитних послова из члана 23. ст. 1. и 2. овог закона (члан 23. став 4);~~

~~40) ако не поступи у складу са чланом 23. став 5. овог закона;~~

~~41) ако поступи супротно члану 23. став 6. овог закона;~~

~~42) 38) ако не извести Народну банку Србије о кредитном послу са иностранством на начин и у року који пропише Народна банка Србије (члан 24);~~

~~43) 39) ако одобри кредит у девизама супротно члану 25. овог закона;~~

~~44) 40) ако гаранцијске послове из члана 26. став 1. овог закона обавља супротно прописима о банкама;~~

~~45) 41) ако од нерезидента прибавља гаранције и јемства од нерезидената по потраживањима у Републици која су настала по основу иностраних кредита за које је држава преузела обавезу отплате према иностранству (члан 26. став 2);~~

~~46) 42) ако обавља гаранцијске послове супротно одредбама посебног закона (члан 26. став 3);~~

~~47) 43) ако да јемство нерезиденту супротно члану 26. став 4. овог закона;~~

~~48) 44) ако да јемство нерезиденту супротно пропису Владе (члан 26. став 5);~~

~~49) 45) ако прибави гаранцију или јемство нерезидента супротно члану 26. став 6. овог закона;~~

~~50) 46) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);~~

~~51) 47) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротно овом закону (члан 28. став 1);~~

~~52) 48) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 28. став 2);~~

~~53) 49) ако лице из члана 29. став 1. овог закона изврши пренос средстава са нерезидентног, односно резидентног рачуна у иностранство супротно члану 29. став 1. овог закона;~~

~~54) 50) ако изврши плаћање ради депоновања и улагања у иностранство супротно закону који уређује послове осигурања (члан 30. став 1);~~

~~55) 51) ако изврши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);~~

~~56)~~ 52) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

~~57)~~ 53) ако платни промет са иностранством обавља супротно члану 32. ст. 1. и 2. овог закона;

~~58)~~ 54) ако платни промет са иностранством не обави преко Народне банке Србије (члан 32. став 4);

~~59)~~ 55) ако платни промет по кредитним пословима са иностранством изврши супротно члану 32. ст. 5. и 6. овог закона;

~~60)~~ 56) ако обави платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 8);

~~61)~~ 57) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

~~62)~~ 58) ако поступи супротно члану 33. став 2. овог закона;

~~63)~~ 59) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не врши на основу уговора или изјаве (члан 33. став 3);

~~64)~~ 60) ако уговор, односно изјава не садржи податке из члана 33. став 4. овог закона;

~~65)~~ 61) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту супротно члану 33. став 5 овог закона;

~~66)~~ 62) ако о променама по кредитним пословима са иностранством из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не извести Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);

~~67)~~ 63) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротно члану 34. овог закона;

~~68)~~ 64) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);

~~69)~~ 65) ако не држи девизе код банке, односно Народне банке Србије (члан 35. став 1);

~~70)~~ 66) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода банци (члан 35. став 2);

~~71)~~ 67) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 35. став 3);

~~72)~~ 68) (брисана)

~~73)~~ 69) ако девизне рачуне не води код Управе за трезор у оквиру система консолидованог рачуна трезора који се води код Народне банке Србије (члан 36. став 1);

~~74)~~ 70) ако поступи супротно члану 36. став 2. овог закона;

~~75)~~ 71) ако не поступи у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 37. став 1);

~~76)~~ 72) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

~~77)~~ 73) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 38. став 4);

~~78)~~ 74) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 6);

~~79)~~ 75) ако за потребе књиговодства и статистике не примени званични средњи курс динара (члан 41. став 2);

~~80)~~ 76) ако за обрачун царине и других увозних дажбина не примени званични средњи курс динара утврђен последњег радног дана у недељи која претходи недељи у којој се утврђује износ царине и других увозних дажбина у складу са законом који уређује царине (члан 41. став 3);

~~81)~~ 77) ако поступи супротно мерама из члана 42. овог закона;

~~82)~~ 78) ако поступи супротно мерама из члана 43. овог закона;

~~83)~~ 79) ако не изда потврду на граничном прелазу за привремено одузете динаре и ефективни страни новац, чекове и хартије од вредности које гласе на страну валуту а које прелазе износ који пропише Народна банка Србије (члан 48);

~~84)~~ 80) ако поступи супротно члану 49а. став 3. овог закона;

~~85) ако привремено одузете девизе, ефективни страни новац, динаре, чекове и хартије од вредности не депонује на наменски рачун Пореске управе који се води код Народне банке Србије или не стави у оставу код Народне банке Србије у року од два радна дана од дана њиховог одузимања (члан 55).~~

81) АКО ПРИВРЕМЕНО ОДУЗЕТЕ ДЕВИЗЕ, ЕФЕКТИВНИ СТРАНИ НОВАЦ, ДИНАРЕ, ЧЕКОВЕ И ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ НЕ ДЕПОНУЈЕ НА РАЧУН НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ ИЛИ У ОСТАВУ КОД НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ У РОКУ ОД ДВА РАДНА ДАНА ОД ДАНА ЊИХОВОГ ОДУЗИМАЊА (ЧЛАН 55).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту – правном лицу или нерезиденту, одговорно лице у банци – новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у резиденту из члана 36. став 1. овог закона – новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту – огранку страног правног лица – новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

Члан 61.

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај резидент – предузетник:

1) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга на начин који пропише Влада (члан 6. ст. 1. и 2);

2) ако не изврши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитних послова са иностранством на начин који пропише Народна банка Србије (члан 6. став 3);

3) ако пренесе, купи или прода, односно плати или наплати потраживање и дуговање које није настало по основу спољнотрговинског промета робе и услуга резидената (члан 7. став 1);

~~4) ако посао из члана 7. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 7. став 2);~~

4) АКО ПОСАО ИЗ ЧЛАНА 7. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИЗВРШИ НА ОСНОВУ УГОВОРА, ОДНОСНО НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУЖНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ЧЛАН 7. СТАВ 2);

5) ако уговор не садржи податке из члана 7. став 3. овог закона;

6) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос нерезиденту на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

7) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);

8) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству супротно закону који уређује својинско-правне односе (члан 12. став 1);

9) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

~~10) ако изврши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);~~

10) АКО ИЗВРШИ ПЛАЋАЊЕ РАДИ КУПОВИНЕ ИЛИ НАПЛАТУ РАДИ ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 15. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;

11) ако изврши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима, супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

12) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностране инвестиционе фондове супротно члану 17. став 2. овог закона;

13) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно члану 18. став 1. овог закона;

14) ако поступи супротно члану 18. став 9. овог закона;

15) ако поступи супротно члану 18. став 10. овог закона;

16) ако закључи уговор о кредитном послу са иностранством супротно члану 19. овог закона;

~~17) ако посао из члана 20. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 20. став 2);~~

17) АКО ПОСАО ИЗ ЧЛАНА 20. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИЗВРШИ НА ОСНОВУ УГОВОРА, ОДНОСНО НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУЖНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ЧЛАН 20. СТАВ 2);

18) ако уговор не садржи податке из члана 20. став 3. овог закона;

19) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно члану 21. став 1. овог закона (члан 21. став 1);

20) ако финансијски кредит узет из иностранства користи супротно пропису Народне банке Србије којим се утврђују намене, начин и услови узимања тих кредита (члан 21. став 2);

21) ако не извести Народну банку Србије о кредитном послу са иностранством на начин и у року који пропише Народна банка Србије (члан 24);

22) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);

23) ако изврши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

24) ако платни промет са иностранством обавља супротно члану 32. ст. 1, 2, 5. и 6. овог закона;

25) ако обави платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 8);

26) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

27) ако поступи супротно члану 33. став 2. овог закона;

28) ако послове из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не врши на основу уговора или изјаве (члан 33. став 3);

29) ако уговор, односно изјава не садржи податке из члана 33. став 4. овог закона;

30) ако о променама по кредитним пословима са иностранством из члана 33. ст. 1. и 2. овог закона не извести Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);

31) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротно члану 34. овог закона;

32) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);

33) ако не држи девизе на девизном рачуну код банке или их не прода банци (члан 35. став 2);

34) ако не поступи у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 37. став 1);

35) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

36) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије (члан 39. став 6);

37) ако за потребе књиговодства и статистике не примени званични средњи курс динара (члан 41. став 2);

38) ако поступи супротно мерама из члана 42. овог закона;

39) ако поступи супротно мерама из члана 43. овог закона;

40) ако поступи супротно одредби члана 49а. став 3. овог закона.

Члан 62.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај резидент – физичко лице:

1) ако изврши пребијање дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга (члан 6. став 1);

2) ако изврши пребијање дуговања и потраживања по основу кредитног посла са иностранством (члан 6. став 3);

3) ако поступи супротно члану 7. став 1. овог закона;

4) ако изврши наплату, плаћање или изда налог за плаћање, односно изврши пренос, на основу уговора у којем није наведена стварна цена или на основу неистините исправе (члан 8);

5) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у иностранство супротно закону који уређује спољнотрговинско пословање (члан 11. став 1);

6) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у иностранству супротно закону који уређује својинско-правне односе (члан 12. став 1);

7) ако изврши плаћање ради куповине или наплату ради продаје страних дужничких дугорочних хартија од вредности супротно члану 13. ст. 2. и 3. овог закона;

~~8) ако изврши плаћање ради куповине страних краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 2);~~

8) АКО ИЗВРШИ ПЛАЋАЊЕ РАДИ КУПОВИНЕ ИЛИ НАПЛАТУ РАДИ ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 15. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;

9) ако изврши плаћање, наплату, пренос, пребијање, као и извештавање по пословима са финансијским дериватима, супротно условима и начину који пропише Народна банка Србије (члан 16);

10) ако изврши плаћање или наплату по основу улагања у иностране инвестиционе фондове супротно члану 17. став 2. овог закона;

11) ако кредитни посао са иностранством закључи супротно члану 18. став 1. овог закона;

12) ако поступи супротно члану 18. став 10. овог закона;

13) ако поступи супротно члану 18. став 11. овог закона;

13А) АКО ПОСТУПИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 18. СТАВ 12. ОВОГ ЗАКОНА;

14) ако поступи супротно члану 20. став 1. овог закона;

15) ако не извести Народну банку Србије о кредитном послу са иностранством у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 24);

16) ако држи девизе на рачуну код банке у иностранству супротно пропису Народне банке Србије (члан 27. став 2);

17) ако изврши плаћање премије осигурања на основу уговора о осигурању који је закључен са нерезидентом – осигуравајућим друштвом, а који није дозвољен законом који уређује послове осигурања (члан 30. став 2);

18) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

19) ако платни промет са иностранством обавља супротно одредби члана 32. ст. 1, 2. и 5. овог закона;

20) ако обави платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису Народне банке Србије (члан 32. став 8);

21) ако изврши наплату, односно плаћање и другом нерезиденту, а не нерезиденту коме дугује, односно од кога потражује, по текућем или капиталном послу који није дозвољен овим законом (члан 33. став 1);

22) ако послове из члана 33. став 1. овог закона не врши на основу уговора или изјаве (члан 33. став 3);

23) ако уговор, односно изјава не садржи податке из члана 33. став 4. овог закона;

24) ако о променама по кредитним пословима са иностранством из члана 33. став 1. овог закона не извести Народну банку Србије у складу са прописом донетим на основу члана 24. овог закона (члан 33. став 6);

25) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротно члану 34. овог закона;

26) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);

27) ако не поступи у складу са прописаном обавезом извештавања (члан 37. став 1);

28) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

29) ако поступа супротно мерама из члана 42. овог закона;

30) ако поступи супротно члану 49а. став 3. овог закона.

Члан 63.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај нерезидент – физичко лице:

~~1) ако посао из члана 7. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 7. став 2);~~

1) АКО ПОСАО ИЗ ЧЛАНА 7. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИЗВРШИ НА ОСНОВУ УГОВОРА, ОДНОСНО НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУЖНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ЧЛАН 7. СТАВ 2);

2) ако уговор не садржи податке из члана 7. став 3. овог закона;

3) ако изврши плаћање и пренос капитала по основу директних инвестиција у Републици супротно закону који уређује страна улагања (члан 11. став 2);

4) ако изврши плаћање ради куповине удела у капиталу резидента правног лица које се не сматра директном инвестицијом супротно закону који уређује привредна друштва (члан 11а. став 2);

5) ако изврши плаћање ради стицања својине на непокретностима у Републици супротно закону који уређује својинско-правне односе (члан 12. став 1);

6) ако изврши плаћање ради куповине у Републици дугорочних, као и власничких хартија од вредности, супротно закону који уређује тржиште капитала (члан 14. став 1);

~~7) ако изврши плаћање ради куповине домаћих краткорочних хартија од вредности (члан 15. став 3);~~

7) АКО ИЗВРШИ ПЛАЋАЊЕ РАДИ КУПОВИНЕ ИЛИ НАПЛАТУ РАДИ ПРОДАЈЕ КРАТКОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ СУПРОТНО ЧЛАНУ 15. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА;

8) ако изврши плаћање ради улагања у инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове у Републици супротнo закону који уређује послове са инвестиционим и добровољним пензијским фондовима (члан 17. став 3);

9) ако кредитни посао са иностранством у девизама закључи супротнo члану 18. став 1. овог закона;

~~10) ако посао из члана 20. став 1. овог закона не изврши на основу уговора, односно не достави обавештење о извршеном преносу (члан 20. став 2);~~

10) АКО ПОСАО ИЗ ЧЛАНА 20. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА НЕ ИЗВРШИ НА ОСНОВУ УГОВОРА, ОДНОСНО НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУЖНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ЧЛАН 20. СТАВ 2);

11) ако уговор не садржи податке из члана 20. став 3. овог закона;

12) ако на рачуну код банке држи девизе и динаре супротнo овом закону (члан 28. став 1);

13) ако лице из члана 29. став 1. овог закона изврши пренос средстава са нерезидентног, односно резидентног рачуна у иностранство супротнo члану 29. став 1. овог закона;

14) ако не поступи у складу са прописом Народне банке Србије који уређује ближе услове за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства (члан 31);

15) ако плаћање, наплату и пренос у Републици изврши супротнo члану 34. овог закона;

16) ако плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротнo пропису Народне банке Србије (члан 34. став 9);

17) ако девизе и ефективни страни новац купи и прода изван девизног тржишта (члан 38. став 1);

18) ако поступи супротнo мерама из члана 42. овог закона;

19) ако поступи супротнo члану 49а. став 3. овог закона.